

UMPŌNJŌLI UNKULUMBA

KANGI UGWĀMĀKA

 Mugonile kanunu, kwa umwe. U “Nsangalufu Pāsa” fiyo kuli aligwesa gwa umwe! Ili lyo limo mwa masiku amakulumba ukukīnda gosa, mu kikūmbusyo kya busyūke bwa Ntwa gwītu. Ilyēne lyo limo mwa makalumba ukukīnda gosa mu syāmbukūlu sya kīsu syōsya. Ubwēne bo busyūke. Kangi uswe tuli basangalufu fiyo ukuya apa, ulubunju ulu, pa lisiku ilikulumba ili. Kangi ukukēta ilisuba likupānda, kangi amaluba gikusōka ukufuma pa kīsu, kilikyōsa kikuyoba isya Pāsa.

Kangi lilino unko uswe twīnamīsyē imitu gyītu itolo pakabalilo kamokene.

² Tāta Kyāla, mu Kuyapo Kwako uswe tukwīsa. Kangi uswe tukugūlila Ugwe ukutupa kwa uswe, ulubunju ulu, itolo akasayo akanini akākongelelāpo ukufuma ku Mwānya, ukupalamasya kumo ukunini ukwa Pāsa myoyo gyītu gyēne; ukuti, akabalilo kāko uswe tukusōkāpo apa, uswe tubagile ukuyoba, bo bala bafumilāga ku Emmausi, “Ngimba indumbula syītu sikāpīle nkati mmyītu, panongwa ya Kuyapo Kwāke?” Kabuno, uswe tukusuma ikyēne mu Ngamu Yāke, kangi ku lwīmīko Lwāke. Amenī.

³ Kula mwa buku gwa bumalikisyo, untu gwa 28 gwa Nongwainunu ya Mwikemo Mātai, ilinandi lya 7, Une ngulonda ukubala ukuya tusimbo twa kimanyisyo, mumo uswe tukubuka mu lukomano ulu.

Kangi būka nakalinga, kangi kababūle abafūndīgwa bāke ukuti umwēne asyūkīle ukufuma ku bafwe; kangi, kēta, umwēne ikubūka pankyēni pa umwe ukubūka mu Galilai; kula umwe mwisakumbona umwēne: kētēsya, Une mbabūlīle umwe.

⁴ Butalulile bwālipō ubutumigwe bwīngi ubukulumba bupīgwe ku mūndu na bāndu ba kīsu iki. Lōli nasiku kwāliko uluko lwa butumīgwe bwakulōndīgwa lupīgwe bo ulu, “Būka kababūle abafūndīgwa Bāke ukuti Umwēne asyūkīle ukufuma ku bafwe.” Ubo bo butumīgwe bukulumba. Kangi injila yēne iki kyābagile ukupīgwa, yāli yo nongwa yakuti kwābagile ukuyako ukupōnjōla ukukulumba, ikyākwānda.

⁵ Bālipō abanyāmbala mmasiku gītu, kangi mmasiku aga gakīndīle, kangi mu syāmbukūlu ingulumba isya kīsu iki, mu fyāke ifikulumba, ifipapate imigūnda gya bwīte; batalile bālīko abapōnjoli abakulumba bīngi, ifindu ifikulumba fīngi ifi fibōmbīgwe ku luko lwa būndu.

⁶ Ukwēgeléla itolo, une ngwīnogonéla, bo une ngwīsa kuno ulubunju ulu, ngwēnda kuno ndābīle, kangī ngāli nu lusako ukufūnda fiyo mma. Panongwa yakuti, une ngāménye itolo kyo kiyabo kiliku, ikilo iki kyākīndága, uswe tubagīle ukuya nakyo umwīsyúgu, pakati pa ntimi na une, mu ngomano. Lōli pa nsebwe gwāngu ngwīsa, une nabonike ngwīnogóna kiliku, ulubunju ulu, kikuyaga kinunupo ukukīnda iki une mmenye ukuyoba ku bāndu Bāke, ukwēga i ndumi. Une ndinkwinogona isya iki, “Būka kababūle abafundigwa Bāke.” Lilino, *abafūndígwa* Bāke bo Bāke “bakōngésya.” U *mfūndígwa* yo “yumo uyu ikukōngésya.” Kangi une ndinkwinogona isya kimanyisyo iki, *U Mpōnjōli Unkulumba Kangi Ugwāmaka*.

⁷ Kangi ngwīnogóna isya balinga abapōnjōli abakulumba uswe tutalile tuli nabo nkīsu iki, kangī fyo fīndu ifikulumba fiki abēne babōmbīle ukukīndilisya nukunosya injila ya būndu ubwa kwitūgasila. Une nīnogonága isya nkulumba Napoleon, kunyuma mmasiku gāke, mūmo umwēne akāli katikati gwa kiFrench, lōli āli nakyo ikindukimo mu līnogóno lyāke. Ikyākwānda, umwēne—umwēne āhelulága France, umwēne akākiganīle ikyēne. Umwēne āfumīle ku fisūngo. Lōli umwēne āli ni fūndo mu līnogóno lyāke, ukuti, ilisiku limo ukuti umwēne isakupōnjōla. Kangī i nongwa iyi umwēne āli na ifi mu līnogóno lyāke, umwēne āfīmbilisigwága ukuya nakyo ikindukimo ikyākubōmbapo.

⁸ Ku mūndu aligwēsa, bo ugwe ukāli ukabōmba akabōmbo, ugwe ubagīle ukuya nu kulōndesya kumo, injila iyīngi yimo, ikindukimo iki ugwe kubōmbelápo, pa nongwa ya kubōmbelápo, ikindu kimo ikyākubōmbelámo.

⁹ Kangi mūmo uswe twēsa tukumanyila, ukwisila mu kwēga isyambukulu sya Hitler...pamo, komma isya Hitler, lōli isya—isyā Napoleon, ukuti umwēne endelága umwēsi, kangī nukwāndúka kwa ndōndwa. Umwēne ābōmbelága injila yila, nukugūlīla; panongwa yakuti akabalilo kamo umwēne ābōmbile lūlo, kangī umwēne ākabile ubupōnjōli. Kangi umwe ikwīsa kula mu France, kangī umwēne alinkuya gwābwíte nkulumba. Umwēne ābīkīle abanyāmbála bīngi ku bufwe, panongwa yakuti abēne baktikisaniága nu mwēne. Kangi umwēne āpyāgīle ikisu kyāke kyōsa, isya kalikōsa aka katātikanága nu mwēne. Umwēne itolo lōsa āpuputīle ikyēne mōsa, panongwa yakuti umwe āfīmbilisigwága ukuya nakyo ikyēne injila yila. Linga umwēne akāli nakyo ikyēne injila yila, pala pābagīle ukuyapo ikindukimo ukulwāna nu mwēne akabalilo kōsa, nu lubātīko ulukulumba ulu umwēne āli nalo mu līnogóno lyāke. Ubumi bwāke mwēne angali buli pa bubibi, popāpo umwēne āfīmbilisigwága ukuya nakyo ikitāngalála kyāke kyōsa itolo nubupelesye mūmo umwēne ābagīle ukukīfikisya ikyēne.

¹⁰ Une ngwīnogóna lilino pakuti umwe mukungōnga une mu iki, isya Mpōnjōli unkulumba uyu une ngwīnogona. Kilikyosa

mu Kitangala Kyake kikufimbilisigwa ukuya Umwene. Ikyene kiyege ndumbula, moyo, kangu mu mbili, kya Umwene. Pala kingayangapo nakimo ukulwana nu Mwēne. Kalikōsa aka kātātikanāga nu Mwēne, Umwēne ikufimbilisigwāga ukukatāga akēne. Umwēne abagile ukuya na kilikyosa ku Mwene. Kangu akabalilo kako. . .

¹¹ Napoleon, umwēne alinkwēga ifilwilo, imisinga, indusu, indusu-ndali, inyibo. Kangu umwēne alinkubūka panja ni linogōno limolyēne ili, ukuti umwēne isakupōnjōla i kisu. Kangu umwēne naloli ābōmbile ikuo, pa bukusi bwa malongo-matatu-na-fitatu. Akabalilo kāko umwēne āli nnyāmbāla nkeke, umwēne āli ntuli gwa bēngabwāwa. Kangu ubufumuke bwāke ubukulumba bwālintēndike umwēne ukuya gwakyāke-mwēne; kangu ikyēne kilinkufika pa ndepa syāke, mpaka umwēne āfwile pa bukusi bwa malongo-matatu-na-fitatu, u kinwēlwa. Ubufumuke bwāke, umwēne alinkutoligwa ukwīma. kangu une ngwīnogōna isya nnyāmbāla, uyu pa iki, pa bukusi bwa malongo-matatu-na-fitatu, āpōnjwile ikisu nukufwa kinwēlwa, panongwa ya bufumuke bwāke, nukutāga si fūndo silasila isi umwēne ālwilāga. Umwēne āli yo—umwēne āli yo luko lwa luko, pamo, komma u luko, une mbagile ukuyoba, lōli umwēne āli kyōmbo kya mōhēsi. Kangu ukugēla ukulwa ikisu pāsi, kangu umwēne ātoligwe, pa malongo-matatu-na-fitatu.

¹² Lōli, o, unkulumba uyu, Gwābwīta gwāmāka uyu une nguyobelāpo, pa bukusi bwa malongo-matatu-na-fitatu, āpōnjwile kilikyōsa iki kyāli pakisu kangu mu—mu gehena. Pa bukusi bwa malongo-matatu-na-fitatu, unkulumba kangu ugwāmāka u Mpōnjōli!

¹³ Une ngwīnogonēla isya mabwīte amakulumba aga galwīgwe pa ngunda. Uswe tumenye, ukumalisya nu Napoleon, ukuti umwēne ālisile ku bumalikisyo bwāke ku Waterloo. Ulwēne lwāli lusako lwāngu, pakaya patali mma, ukukēta pamwanya pa fya kwegelēla ifi fyātēndekīgwe ukufuma ku fibongotoke fya magileta gāke, kangu ukufuma ku banyāmbala ba bafalasi na banyāmba, isya mūmo abēne balāmbalalile pa ngunda gwa bwīte. Kangu amagileta gabūngēne palikimo, amagudumu gakonywike, kulakula kangu pānja ndukubo, isya kūko ikibonekesyo ikikulumba iki kitēndekīgwe.

¹⁴ Kangu ko kukīndana kuki ukwēne kuli: ukukētēsya ukuti unnyāmbāla pa malongo-matatu-na-fitatu, kangu ukukosyasoni uku kulāmbalēle pala mu kikūmbusyo kya bwīte bwāke ubukulumba kangu ukupōnjōla; kangu polelo ukubūka ku Yerusalemu, kangu kēta ilipūmba ilisitakandu, ukuya kikūmbusyo kya nkulumba kangu gwāmāka u Mpōnjōli.

¹⁵ Mu njila yimo iyīngi, kilipo ikindukimo mu kupōnjōla. Linga uswe tuli nakyo ikindukimo iki uswe tukulwila, linga yilipo imbungo mu mbili gwītu, kangu uswe tukulwa pakati pa

bufwe nu bŭmi, bo bupŏnjoli buki ubwēne bukuya akabalilo kākō uswe tukukēta ubwēne bupŏnjoligwe. Linga uswe tukulwa pamwanya pa kasumo kamo, pamo ikīndu ikilumba ikindukimo iki kukutusulumanisa uswe, akabalilo kākō kubumalikisyo indembela ingulumba sikusugania kangi uswe tupŏnwīle ikyēne; ko kwīpilika kuki ikyēne kikutupa uswe, nkati mwa uswe, kabuno uswe tubagīle ukuya mpŏnjŏli.

¹⁶ Lilino une ngwinogŏna isya bwīte ubu bwākīndāga, kangi mŭmo fikuti akabalilo kākō Hitler ālyēgīle Warsaw. Kangi aba kiJeremani bīnagonāga ukuti bula bwāli bumō mwa bupŏnjŏli ubukulumba ukukīnda bōsa ubu bwābagīle ukuya, panongwa yakuti u kapitao gwābo unkulumba umwalafyāle, Adolf Hitler, akabalilo kamokene ālībīsye kilikyōsa mu Warsaw, ukulepulanania imilalo, kangi ululalo ulukulumba lulinkugwa. Ifinyuzi filikupīmba amapicha amakulumba aga kugwa kwa lulalo. Aba kiJeremani balinkukūya ukukīnda mu lukīndi, kangi abēne balinkutika ing'oma kangi balinkukuba ingufi, kangi amaelifu ga ndege galinkukīlānia pa mwēne, bo umwēne ākabile ubupŏnjŏli ubukulumba ubwākwānda. Itūgēsye pānja ngati yumo Alexander u Nkulumba, pamo u Napoleon yumo, ukupŏnjoāla i kīsu, lŏli ngimba kūgu umwēne āmalikīle? Mu bukosityasoni. Naloliloli, umwēne ābŏmbile.

¹⁷ Une mbagīle ukukūmbukīla akabalilo kākō abēne bāyēngīle i Ngilanilo ya Burma ingulumba. Kukufīmbilisīgwa ukuyako. . . linga abēne bākīlénie ikyāmba. Bamo mwa balumīāna bītūgēsye apa ulubūnju ulu, lumō, aba bākīlénie pamwanya pa bukīlanio ubukulumba bula. Ko kwasoka nki ukwēne kwāli! Yo mbombo yanaloliloli nyīngi bulebule ikyēne kyālyēgīle, kangi yo mbombo iyanololiloli nki abēne bābŏmbile! Kangi syo hela silinga ubwīngi ikyēne kyālyēgīle ukuyēnga kila i Ngilanilo ya Burma, amamiliyoni ga madola! Abalumiana aba bātāgīle imyumi gyābo, mukubŏmba lūla! Lŏli kubumalikisyo, kangi bo kakīndilēpo akabalilo, akabalilo kākō imailo ya bumalikisyo iya njila yikīndīgwe, kangi akabalilo kākō ikikīlanio kyāmalisīgwe, ukuti mŭmo ukuywēga kwabupŏnjŏli kwāfyūkīle mmwanya ukufuma ku bāndu! Abēne bāli nabu ubukīlanilo ubu abēne bābagīle ukukīlānia ifyāmba nakyo, ukukaba ubupŏnjŏli.

¹⁸ Une ngwinogona isya ingilanilo iyīngi, iyi ilisiku limo iyēne yālyēgīle ubŭmi bwa Ntwa gwītu unsayīgwa. Iyēne yikāli pēne pa nsebwe pa kīsu, lŏli iyēne yāli njila-ngulumba yikubilikīgwa “njila-ngulumba ya bwīkēmo,” kūko abafitano batīsakukīlanania, lŏli bēne bābo aba bŏkīgwe. Bēne bala aba bali pa lubafu ulu Umwēne alipo, bisakukīlanania injila-ngulumba iyi.

¹⁹ Imbŏnjŏli ingulumba isi sikabīgwe. Twe bīngi ba uswe tubagīle ukukūmbukīla kanunu isya Bwīte Bwākīndāga Bwakīsukyōsa. Une ngukūmbukīla akabalilo kākō une nāli itolo ndumiana nnini, une mbagīle ukupilika ifimbyoto fikupūta; kangi bŏpe na balimi, mmigūnda, balinkwīmika ifalasi

syābo, nukuyūgānia ifitili fyābo. Abēne balinkuywēga. Abēne balinkukōléla. Ngimba fyo fiki fyābonike? Ubwite bwāmalike. Ubupōnjoli bwākābīgwe. Ubukabi ubu uswe twālwīlāga, kubumalikisyo uswe twākābīle ubupōnjōli.

²⁰ Une ngwīnogōna isya bwītu ubu bukīndile ubu. Une nitūgasyāga itolo ukukilānia ulukīndi. Kangi akabalilo kāko ifimbyoto fikwānda ukupūta, abāndu bikubopela mu mbīngilo; abakīkūlu na ba epuroni bābo bafwēle, bikubafūla abēne, nukubasugānia abēne mmwanya. Ifipolopolo fikupululuka mfipiki. Ifimbyoto fikupūta. Amagali gikubopesania mu ngīndi. Abāndu balinkugwa pa mafūndo gābo, nukufyūsya ifiboko fyābo. Abēne balinkuywēga. Abēne balinkukūta. Fiki? Panonga yakuti ubwite bwāmalike. Kangi abasayigwa bala, abalumiana abapala aba bāli kwisilya kwa nyanja, lululu bikulobokelāga ku kāya kangi ku bēne. Bo bupōnjōli buki! Ko kabalilo kaki, kangi ubuhobofu ku ndumbula yiliyōsa! Yo lusekelo lwa jubili luki! Ikilo kila, aligwēsa āli mu lusekelo lwa luko, ugwe gwābagile ukwīngila mbulyelo nukulya, nukusōka panja kangi ukāhōmbīlépo pa kyāne, ikyēne angali kili kanunu mōsa. Ugwe gwābagile ukuti gwābōmbile imbombo iligāli lwa mūndu umpalamani, ikyēne āngali kili kanunu mōsa. Ugwe gwābagile ukusūma iki ugwe gwālōndāga, kangi ugwe āngali lumo ugwe upēgīgwe ikyēne. Panongwa ya fiku? Ubupōnjōli bwākābīgwe. Abalumiana bīsāga ku kāya kāngi. Ubwēne bwāmalike mōsa.

²¹ Kangi une ngwinogona, unkundwe gwangu, ikyene kinyali fiyo ukuti ubwipilika bwa luko lula bukabagila ukwitugasya akabalilo kosa. Loli, ku Nkristi, ulubunju ulu, ubonjoli bukabigwe. Amabangala gabusanguluu gikukuba. Ubwite bumalike, pakati pa Kyala nu mundu. Ubuponjoli bukabigwe.

²² Bo ubuponjoli bulibosa bubagile ukukabigwa, pabagile ukuyapo untengo unywamu guhombigwe. O, go ntengo nki! Kangi utubalilo tumo igyene misolofu fiyo, kangi ifyene fikupela ifikoko ifikulumba, ukulepulanania mosa. Loli, ukuya ni kyamba, uswe tukufimbilisigwa ukuya ni kikoga. Bo uswe tukale ukuya nu lumu, uswe tukufimbilisigwa ukuya ni fula. Bo uswe tukali ukuya nu bwelu, uswe tukufimbilisigwa ukuya ni kilo. Bo uswe tukali ukuya nu butalusye uswe tukufimbilisigwa ukuya nu busobi, pamo ugwe angali ukamanyamo siku iki ubusobi bwāli.

²³ Lōli ukuti apōnjole nukukaba ubwite ubulumba ulukīnda bōsa ubwa bwākābīgwémo siku, Yumo alinkusōka ukufuma ku Lwīmīko, ifyīnja fingi fiyo ifi fikīndilépo. Kangi Umwene akāliyēgīle Mwēne uluko lwa Gwāndūmi. Umwēne akālīsīle ukuya bo mūndu unkulumba ukukīnda bosa. Lōli Umwēne āyāga pakusisimikisya ukuti ikyēne kikēgelāga indusu ni fipolopolo, na ma bomu ga atomiki, ukutola ubwite. Umwēne alifwālīke Mwēne mu bwīyufye, ngati akāna akanini, kangi āpāpīgwe mkibaga. Bukālipo nu buyo Bwāke bwakupāpīlīgwa,

akabalilo kâko Umwêne ikwîsa. Une ngulonda umwe ukukêta ifindu ifikîndane ifya bwîte, iki Umwêne âbômbîle imbombo.

²⁴ Lilino, uluko lwa Adamu lwâli lôsa mminyololo. Pala abêne bâli, kisita lusûbîlo, kisita Kyâla, kisita lusako, kisita kisa, kisita kalikôsa aka kabagile ukubatûla abêne. Abaludugu abakulumba, aba mabuyo ga pâsi ga aba batâgîgwe, bâbigalîle abêne mu ngîsi. Yikâlipo ni njila nayimo iyakusôkéla. Akâlipo nayumo âbagile ukutûla. Nakimo kyâbagile ukubômbîgwa. Ukwêne kwâbonekâga ngati lôsa, ukutâga ukumalikano.

²⁵ Lôli u Kalyoto gwîtu, Uyu âsulwîke pâsi ukufuma ki fifigo fya Lwîmîko, ukwinamîla pâsi!

²⁶ Kabuno, pakâlipo u nnyâmbâla nayumo pa kîsu âbagile ukubômba imbombo yila. Abêne bôsa, ukuyoba bo bankîsu, mu bwâtê bumobwêne. Uswe twesa, “twâpapiḡwe mu mbibi, twâbumbigwe mbutulanongwa, ukwisa nkîsu iki tukuyoba ubusyobi.” Kangi nayumo gwa uswe twâbagile ukutulâna yumo nu nnine. Uswe twâlîmîle kisitabutuli, tupônjolîgwe, bufuluganiko palipôsa, lôsa kisitabumobwene. Uswe twâtolîgwe ukukyûnga indagilo ni nyîho, ukwâga ubonywa bwâbo na fyosa bo ifup, uswe tukâbagile ukubômba ikyêne. Kangi ikyêne kyâbonikâga ngati uluko lôsa ulwa bûndu bwâlambalikîgwe mbutâgîgwe.

²⁷ Kangi polelo Umwene âlisîle, Umwene âlisîle pasi. Panongwa yakuti, “Umwene âli ku bwandilo,” i Bângéli lyâyobîle, “Umwene âli yo Lisyu.” Umwêne âli yo Logos uyu âbûkîle ukufuma kwa Kyâla. Kangi u Logos, ku bwândîlo, âli yo Lisyu. Kangi Umwêne âlinkuya yo Lisyu. Polelo akabalilo kâko Umwêne afyûkîle mmwanya pa lisiku lya lwîmîko lîlya îlya Pâsa, Umwêne akâli itolo i Lisyu, loli Umwêne alinkutya yo Mputi Nkulumba gwa Lisyu Lyake Mwêne. O, ngimba ikindu ikyâlîwîmîko, Nkundwe Neville! Inogona itolo! Umwêne akaya itolo yo Lisyu, lôli Umwêne yo Mputi Nkulumba gwa Lisyu Lyake Mwêne. Ngimba uswe twâbagile bulebule ukwîlâma ikyêne? Uswe tubagîle ukubûka bulebule ku Mwêne nukusita kwîtika ukuti uswe tukwâmbilîla iki uswe twâsûmîle? Kabuno, Umwene yo Lisyu kangi u ntugasy-pakati gwa Lisyu! U Logos alinkuya Lisyu, kangi i Lisyu lilinkutêndekîgwa ukuya mbili; kangi umbili gulagula ugu gwali Lisyu, gulinkwâmbilîlîgwa ku Lwîmîko, kangi lilino yo Mputi Nkulumba uyu ikwîmîlîla pakati, ukwisila mwa Mwene, ku Lisyu Lyâke.

²⁸ Ikyo kyo iki ikyêne kikwêga! Ikyo kyo kîndu iki i Kipânga kili nakyo. Kyo kilwîlo kiki! Kikâlîmo siku nakimokyene bo Ikyêne. Umwêne âli yo Lisyu. Kangi akabalilo kâko Umwêne ikwîsa, Umwêne apâpîgwe nkibaga. Umwêne âlisîle ukubômbela ikilwîlo kya l-u-g-a-n-o, lugano, ukupônjôla ikîsu; komma ni fipolopolo fya bâbwîte, komma ni ndusu syamakina

ni fitanki. Lōli Umwēne isile mu luko ulukīndāno. Umwēne isile mu bubūmbe bwa lugano. Umwēne āli lugano lwa Kyāla.

²⁹ Akabalilo kamo, ngati ndumiana nnini, une nālisibīle ukwinogona ukuti Kristi ālinganile une, kangī Kyāla ālimbēngile une; panongwa yakuti Kristi ālimfwilīle une, lōli Kyāla āli nako akandukamo akakulwāna na une. Lōli ndinkwīsa ukusyāgānia ukuti Kristi yo ndumbula yilayila iya Kyāla. “Kyala ākiganile fiyo ikisu, ukuti Umwēne apele u Mwanundumiana Gwake ntiga ummwagigwe, ukuti aligwesa uyu ikummwitika Umwēne angapyutigwaga mma, loli ukuya nu Būmi bwa Bwīlanabwila.”

³⁰ Lilino Umwēne isile, ikyākwānda, ukupōnjōla. Kangi i kindu iki u mōhesi ātalīle ābīkīle nkīsu kyāli lubēngo. Kangi Umwēne isile ukupōnjōla ulubēngo. Akabalilo kāko uswe tukutōla mu mabwīte gītu, na fyōsa bo ifyo, mu mabwīte ga kīsu, ikyēne akabalilo kōsa kikuleka, kingikingi, ulubēngo; panongwa yakuti, amabwīte aga luko lula yo ndugu. Lōli Kristi ikwīsa nu lugano, ukupōnjōla ulubēngāno, ukugana bābo bakabagile ukuganīgwa. Umwēne isile ni kilwīlo ikyakukīndāna. Kangi Umwēne āliyūfīye Mwēne, “apelīgwe pāsī paninipo ukukīnda a Bāndūmi,” ukukubilwa ubufwe, nukupa ikyākwēgelēla. Kangi akabalilo kāko Umwēne āli apa pa kīsu, Umwēne alinkwenda pakati pitu.

³¹ Umwēne āsisimikīsyē ifilwīlo Fyāke ifya bulwīle-bwīte, akabalilo kāko Umwēne ābūmbulusyāga ababine. Akabalilo kāko Umwēne ālyēgīle utusyesye utunini tuhano nu tupatu twa bswi tubili, nukulyēsha abāndu maelifu mahano, Umwēne āsisimikīsyē ukuti Umwēne āli na maka pamwanya pa atomiki yilyōsa iyi yāliko. Himma itolo fikuti Umwēne āmesisyē iswe, lōli Umwēne āmesisyē iswi imbīyano. Himma itolo fikuti Umwēne āmesisyē ingano mu fisyesye fila, lōli Umwēne āmesisyē ingano imbīyāno mu fisyesye fila. Ikyene kyābonīsyē ukuti Umwēne āli Mpōnjoli unkulumba kangī gwāmaka yula! Himma itolo fikuti Umwēne ālyēgīle amīsī ukufuma ku kisiba, lōli Umwēne āpelīle amīsī gala, bwālwa, ukufuma ku kisiba. Umwēne āsisimikīsyē Umwēne āli na Maka ukupōnjōla. Kangi Umwēne āganile, kangī ikilwīlo Kyāke lwāli lugāno. Lilino kētēsya.

³² Polelo akabalilo kāko Umwene abōmbege ikyo, akabalilo kako Umwene ālimile pa lubafu lwa lipūmba lya Lazaro, kangī pala ālipo unnyāmbāla, afwīle, kangī asīlīgwe ku masiku mana. Bōpe na bābo bali palapala, balinkuti, “Lilino umwēne ikunūnga nukunūnga.” Imbulo yāke yalīngile nkati, ifwīngile sya pambili syendendekaga ukusōka mwa umwēne. Kangī Yeso ālimile pala, ukuya Mponjoli gwāmāka, akabalilo kāko Umwēne āyobile kwa Marita na Mariya, akabalilo kāko Umwene ālimile pala, “Ngimba Une ngāyobile kwa umwe, ‘Linga umwe mubagile ukwītika itolo, umwe mukukētāga lwimiko lwa Kyala?’”

Umwēne āmalísísyē itolo ukuyoba (akabalilo kāko abēne bāyobile, “unkundwe gwītu afwīle,” na fyosa bo ifyo), Umwēne alinkuti, “Une ne busyuke nu Bumi! Umwēne uyu ikwītīka mwa Une, palema nalinga umwēne āfwile, pōpe isakuyāga mumi umwene. Kangi aligwēsa uyu ikuyamumi nu kwitika mwa Une, atisakufwāmo siku. Ngimba Une ngababūla umwe itolo ukuti Agasyēpwa gala, a Maka amasayigwa galāmbalēle nkati mwa Une?” Umwēne akatēndekēmo siku ubuyobelo, Umwēne ābagile ukubōmbela kilikyōsa iki Umwēne āyobile, kabuno Umwēne āli yo Mpōnjōli gwāmāka.

³³ Ukwitūgāsya mwa Umwēne, ukwikolēla kunyuma, akupililigwe mu mbili gwa būndu, ukuya mūndu, lōli nkayi mwa mula mwālitūgēsye nakimo ikingi lōli Kyāla Mwenemaka, unkulumba kangi gwāmāka Yula. Umwēne ābagile ukupela-kāngi. Umwēne ābagile ukupēla ifīndu ifipyā. Umwēne ābagile ukuyoba, kangi iki Umwēne āsūmile kyābagile ukupīgwa akabalilo kalakala. Lōli, Umwēne āliyūfifye Mwēne, Umwēne ālikyūngīle pāsī. Umwēne ālōndāga ukupa ikyākwelēla. Umwene alōndāga ukuya luko ulutalusyi lwa Mpōnjōli, kangi Umwene āli. Lilino, Umwēne ālisimisikisye Mwene ukuya.

³⁴ Mūmo une njobile kingikingi mu ngomano syāngu, lumo ikyēne kisakubikāga ubukēti ulubūnju ulu, mu kibugutīla iki ikya bāndu, pa lubūnju ulumogi ulu ulwa Pāsa. U nkikūlu, uyu yo gwakipānga kimo iki kitikwītīka mu kwitikisya i Lilopa lya Ntwa Yeso. “Kisita koneka kwa Lilopa, kukayapo ukufyūligwa kwa mbibi.” Umwēne ālimbūlile une u Nnyāmbāla yula āli itolo nsololi, u Nnyāmbāla ununu, kangi une nālimpelile Umwēne Bukyāla. Une ndinkuti, “Umwēne āli Bukyāla. Umwēne āli Kyāla.”

Umwēne alinkuti, “Ugwe kugela ukumpela Umwēne nkulumba ukukīnda.”

³⁵ Une ndinkuti, “Gakayapo amasyo nagamo ukulīngānia ubukulumba Bwāke!” Ululimi lwa būndu lukāgāmo siku ubulīngānio!

³⁶ Ukuyoba nu nnyāmbāla yumo ilisiku limo, umwimilili ukufuma ku Washington, DC, kangi umwēne āyobile, ubukēti ubunini ku—ku fyakulya-ifilembusi kūko uswe twālibungenie palikimo, umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, une ndi gwa Luteri ubumi bwāngu bōsa. Lōli,” umwēne alinkuti, “ilisiku limo bo une ndimo mu luyigo lwanjila-syaiyolo,” alinkuti, “Une nāfugēme pāsī ku kigēmo, kangi nālōndāga ukuya nikyakumbonekela na Kyāla.” Umwēne alinkuti, “Kangi akabalilo kāko une nāli pala pa mafundo gangu. . .” Lilino, uyu yo mwīmīlīli gwa ku Washington uyu ābōmbīle i mbombo na pāsī Pulezidenti Cooledge. Kangi akabalilo kāko umwēne “aketege mmwanya,” umwene alinkuti, “Une nākētīle i mboniboni ya Yeso.” Umwēne alinkuti, “Une mbagile ukuyoba injobelo lwele-

na-yimoyene ingindakindáne, kisitakitabu.” Umwēne alinkuti, “Lōli une ndinkutoligwa ikulyāga ilisyu ilyakuyoba, ukufuma mu njobelo syosa sila lwēle-na-yimoyēne.” Umwēne alinkuti, “Popāpo une nafyūsīsye itolo ikiboko kyāngu, kangī Umwēne ālimbéle une yimo imbya, ukuyoba nayo.” Umwene alinkuti, “Une ngētīle itolo u Lwimiko lya kisyo Kyāke.”

³⁷ Unkíkúlu uyu ikuyoba kwa une, umwene ātile, “Nkundwe Branham, Yeso akali nayumo loli mündu, nsololi itolo.”

Une ndinkuti, “Umwene āli Kyāla, kalúmbu gwangu.”

³⁸ Umwēne alinkuti, “Ugwe kumpela Umwēne Bukyāla, lōli Umwēne akaya mma.” Popāpo umwēne alinkuti, “Pa nsebwe ukusuluka ukubūka ku lipūmba lya Lazaro, i Bāngéli lyāyobile, ‘Umwēne ākūtīle.’”

³⁹ Nalōli, Umwēne āli yi ndumbula yulayula ya Kyāla. Umwēne ākūbilwāga mūmo uswe tukukūbililwa. Umwēne āli mbili bo mūmo nanūswe tuli mbili. Umwēne āpīmbīle, mu mbili Gwāke, ifinyonyow filafila ni findu ifi uswe tukubōmba. Pōpe, ukuya Likemo ilipelelesye, Umwēne alinkufimbilisigwa ukubōmba ikyo. Umwēne ābōmbīle. Lōli une ndinkuti . . .

Umwēne alinkuti, “Umwēne ākūtīle, ikusulukila ku lipūmba lya Lazaro.”

⁴⁰ Une ndinkuti, “Loli, o, nkikulu, uko ko kotalusya. Umwene āli Nnyambala yula, akabalilo kako Umwene akūtāga. Lōli akabalilo kāko Umwēne ālīmīle pala, pa lubafu lwa lipūmba lila, kūko abakimyemye abafwe balāmbaléle, kūko umbili umbolano gwālāmbaléle, gukupililigwe mōsa ni kufūnga, akabalilo kāko Umwēne alinkuti, ‘Sosyāpo ilibwe,’ Umwēne alinkukwābwa akayēngo Kāke akanini palikimo, kangī alinkuti, ‘Lazaro, sōka pānja!’ Kangi unnyambala uyu āfwīle, masiku mana, alinkwīma pa malundi gāke.”

⁴¹ Ngimba ikyēne kyāli fiki? Ububole bwāményu u Mpeli gwāke. Umoyo gwāménye u Mpeli gwāke. Kangi u Mpōnjōli unkulumba kangī ugwamaka yula āsisimikísye ukuti Umwēne ali na Maka ga bufwe, kangī ku gehena, kangī lipūmba.

⁴² Nalōli, ikyēne kikunyenemusya indūmbula! Ugwe kuyoba isya kutika isahani, nukupūta imbembe? Ikīsu libagīle ukuya mu lusekelo lwa jubili ulubūnju ulu, mūmo ikyēne kikayīlāmo siki, imikōlelo miywēgo gya bāndu Bāke, panongwa yakuti ili lya lisiku lyakukūmbusyo lila pāpo Umwēne āpōnjwīle undugu gwabumalikisyo, kangī ukwābula uswe twe bamminyololo ukuya bābūke.

⁴³ Ena, Umwene āli Nnyāmbāla. Uko ko kotalusya. Umwene āsisimikísye ukuya Nnyāmbala, kangī Umwene āsisimikísye ukuya Kyāla.

⁴⁴ Ikilo kimo, akabalilo kāko ingulumba, inyānja insāmbūke, uyu abilikīle amaelifu ga mabūmi . . . Lumo mwe bamo ba māma

umwe apa, ulubunju ulu, abalumina binu bāfwile pa nyanja insāmbūke kwisilya kuno, abēne lumo bāmiliwē pāsi pa mayiga nkīsu iki ikya migūnda imipapate gwa bwīte. Bamo mwa baganigwa binu balambalēle panja pala, lumo pāsi pa nyanja.

45 Lōli ikilo kimo akabalilo kāko Umwēne ālambalēle mu bwāto ubunini, kangī amayiga ga yigaga ukusyūngutīla pa nyānja, ngati litēla lya supa, Umwēne alinkufyūka, nukubīka ikulundi Kyāke pa lwenge lwa bwāto, Umwēne alinkukēta kubwa ku Mwānya, alinkuti, “Lutēngāno.” Kangī amayiga, Umwēne alinkutim, “Batama!” Kangī inyānja iyāmaka yila yilinkutēngāna mōsa mpaka ukwēne kukālīko nulukīnya nalumo pa yēne. Nalōlilōli, Umwēne āli!

46 Ikyēne kyo kyābwānalōli ukuti Umwēne āyāga ni njala ngati Mūndu. Akabalilo kāko Umwene alinkwisa pamwanya pa kyamba kangī Umwēne āli ni njala, ukulōndēsya mu mpiki ukuti āgēmo kindukimo ikyākulya, Umwene āli Mūndu. Lōli akabalilo kāko Umwēne ālyēgile utusyesye tuhano tula nu tuswi tunini, nukulyēsya maelifu mahano, Umwēne ākīndīle u Mūndu.

47 Akabalilo kāko Umwēne āfwile ifyīnja elifu yumo na bamia lwēle na yumoywēne ifi fikīndilēpo, ilisiku bo mmayolo akīsa, apayīkīgwe pa kipīngika, ukukūtīla ikīsa, “Kyāla Gwāngu, Kyāla Gwāngu, nongwa ya fiki Ugwe undāgīle Une?” Umwēne āfwile ngati Mūndu. Loli ukufwana ifyīnja abamia kalongo na fihano na fili nukongelelāpo ifi fikīndilepo, ulubunju ulu, Umwēne āsisimikīsyē ukuti Umwēne āli! Umwēne āpēle ifūngilo iyabumalikīsyō iya bwamesiya Bwāke akabalilo kāko Umwēne ālatwīle ingoye sya bufwe nu gehena, nukusyūka ukufuma ku lipūmba, bupōnjoli, “Une ne gwābūmi kwa bwīlanabwila! Kangī, panongwa yakuti Une ndimūmi, umwe muli būmi nūmwe!”

48 Apo alipo u Mpōnjōli! Umwe mukuyoba isya kuyugānia aba epuroni nukusyūgūsyā ikyēne? Abāndu bikuyoba uswe tuli batoyofu panongwa yakuti uswe tukuywēga kangī uswe tukubopabopa, kangī uswe tukulāta kangī tukukōlēla. Abēne bakīpīlikāmo siku uluyigo lwa bupōnjoli bwa ku Mwānya, ukuti, “Ubwīte bumalike!” U Mpōnjōli gwītu unkulumba, ugwāmāka atolīle ubupōnjōli bulibōsa! Umwēne ikwīma pamwēne, ulubunju ulu, kisitakupalamasīgwa!

49 Akabalilo kāko Umwēne ikwīsa ku kīsu, abēne bikumpa Umwēne ingamu yāpāsi ukukīnda abēne babagīle ukumpa Umwēne, ukuya u “mumilisi.” Abēne balinkumbilikīla Umwēne *Belezebabu*, “unsōka gwa bōhesi.” Uko ko kutalusya. Umwēne ābūkīle ku kāya aka pāsi ukukīnda fyōsa ifi filipo nkīsu, Yeriko, kangī umūndu unnini ukukīnda bōsa nkāya ābagīle ukunkētēla pāsi ukunkēta Umwēne. Lōli akabalilo kāko Kyāla, ifyīnja abamia kalongo-na-fihano-na-fina ifi fikīndilēpo, alinkusyusya

Umwēne! Ikyo kyo iki u mūndu abōmbīle ku Mwēne. Lōli, ni kilwīlo kya lugaño, Umwēne āpōnjwīle u mōhēsi aligwēsa.

⁵⁰ Kangi Kyāla alinkfyūsyā Umwēne mmwanya fiyo, nukumpa Umwēne i Ngamu pamwanya pa ngamu yiliyōsa iyi yibilikigwēmo ku Mwanya na pāsi. Ingamu yiliyosa mu Mwanya yikufugama ku Ngamu ya “Yeso”! U Gwāndūmi aligwēsa, u mwalafyāle aligwēsa, kilikyōsa kikufugama ku Ngamu ya “Yeso”! Ululimi lulilōsa lwisakufumusya Umwēne, ilifundo lililyōsa lisakufugama ku Mwēne. Kangi Umwēne afyūkile mmwanya fiyo, mpaka yōpe Umwēne ikufimbilisigwa ukukētela pāsi ukukēta ku Mwanya. Uyo yo Mpōnjōli gwāmaka! Uyo yo Yūyo uyu ābōmbīle ikyēne! Akabalilo kāko Umwēne ākilekile ikīsu, ukufuma, ikilo kyammayolo uswe twāli nakyō, Umwēne āli ni fungilo sya bufwe na gahena sipayikigwe pa lubafu Lwāke, ameni, “Ukutīla mma, Une yone Umwēne uyu āfwīle, kangi yo mūmi kangi kwa bwīlanabwīla. Kangi” (*kangi yo mōngāni*) “Une ndinasyo ifūngilo sya bufwe na gahena, sipayikigwe papapa *apa*.” Ukuyoba isya Mpōnjōli! “Kangi, panongwa yakuti Une mbōnjwīle, Une itolo nāpelile unsebwe-unywamu kuli umwe ukwēndāmo.”

⁵¹ U mūndu āpīkigwe ku Mwanya, umisebwe-iminywāmu gyaligaliligwe. Kukālīko nagimo imisebwe-iminywāmu. Lōli, kūko kukālīko imisebwe-iminywāmu, Umwēne isili ukutēndēka gumo. O, mwe! Ulukīndi lwākwānda lwāli misyētāno gwa kwīlāmwa, ulukōnge lwāli kabini, ulukōnge lwāli bwīmi; ikīsu iki kyākupililigwe pamwanya ni ngīndu sya maka gya misyētāno; polelo ububine, imbūngo. Lōli akabalilo kāko Umwēne andaga ukufyūka ku Mwanya! Ikilo kyammayolo uswe twali nagwe Umwēne bo ikusōka ukufuma ku gahena, ni fungilo sya bufwe na gahena pa lubafu Lwāke. Ulubūnju ulu uswe tukummwega Umwene mmwanya. Haleluya! Akabalilo kāko Umwēne āsyūkile, Umwēne āli. . . Umwēne ali bupōnjōli. Kangi, bo Umwēne āfyūkile mmwanya, Umwēne ābongotwīle amaka ga misyētāno giligyōsa aga gikukolelēla pamwanya pa mūndu. Umwēne afyūkile pa Mwanya, nukupa ifikūngilwa ku mūndu, ifikūngilwa fya Mbepo Mwīkemo. U Mponjoli gwāmaka! Umwene ikwīma pamwēne, ulubunju ulu! Kangi, pakati pa Mwēne nu mwitiki aligwēsa, yo unsayigwa ugwaiyolo unsebwe-unywāmu ugwa bwīkēmo ugu abagolofu bisakwēndāmo. Yīkayapo injila ya kubopako. Lulipo lumolwēne itolo ulukīndi ukusulukila ku Lwīmīko. Umwēne ālekile a Makato Gailopa bo Umwēne ikwēnda ukukīnda mu ngīndi sya maka ga misyētāno, nukupēla unsebwe-unywāmu kuli uswe, injila yōsa ukukīndilīla. Umwēne itūgēsye Pamwanya, ulubūnju ulu, ukuya Mpōnjōli gwāmaka!

⁵² A bāndu Bāke bikuya nu lusekelo lwa jubili. Amalongo ga maelifu ga bēne, ukusyūngutīla ikīsu, bikulāta ubupōnjōli.

53 Une ngētesīsyē iki ikyaiyolo ikitalalifu ikikafu ikīngilakipānga. Une mbagile ukwinogonela umundu yumo ikuyoba. . . Une ngubanāngisyāga umwe ikitāgīlo kya ikyēne.

54 Apa, bo itolo u Bwīte Bwākwānda bwāmalīke, indumi yīsāga ukusuluka unswebwe apa, ukwīsa mu bāsi ya Greyhound. Abēne balinkuti, “Ngimba unjwēgo gōsa go fiki? Ngimba ugwēne go gwa fiki?”

55 Kangi yumo mwa bēne alinkuti, “Kēta kuni, apa kilipo ikikalatasi. Ubwīte bwīmīkīgwe itolo.” Kangi aligwēsa ikulīla nukulāta.

56 Lōli unkīkūlu yumo alinkuti, “O, mwe, nongwa ya fiki ubwēne bwafīmibilisīgwe ukumalika bo lula?” Alinkuti, “Linga ubwēne bwābagile ukumalika itolo amasiku manini ukōngelelāpo,” alinkuti, “Yohani na une twitūgasyāga njila imbepe.” Alinkuti, “Uswē āngali twākāli twītūgēsye pala.”

57 Ālipo unnyāmbāla īmīle mu nyuma mwa buyo bwa basi; alinkunkamanda unkīkūlu yula, kangi kifuki ālinsopīle unkīkūlu yula pānja pa kifigo. Kangi akabalilo kāko aba polīsi bālinkolīle unnyāmbāla yula, umwēne alinkuti, “Inongwa une mbōmbīle ikyēne,” umwēne alinkuti, “unkīkūlu yula akāli nu mūndu nayumo kwīsīlya kula uyu umwēne āfūmbīlwe nayo. Lōli une ndinabo abalumiana babili kwīsīlya kula.” Umwēne alinkuti, “Une ngābagila ukwikola ifyakitima fyāngu.”

58 O, nkundwe! Une ndinagwe u tāta kwīsīlya kula. Une ndinabo abaganīgwa kwīsīlya kula. Ikyene kyo kindukimo kwa une, akabalilo kāko Yeso āponjwile. Une ndinagwe unkasi. Une ndinayo u mwāna. Une ndinabo abaganīgwa. Yula unkulumba, Mpōnjōli ugwāmāka! Ugwe ubagile ukumbilikila une “mwīkēmo-umbunguluka” pamo u “mumilisi mwiputiputi,” kilikyōsa ugwe kulōnda. Lōli, akabalilo kāko une ngwīnogōna isya bwīte ubukulumba bula bumalisīgwe, untēngo guhōmbīgwe, ubupōnjōli bukabīgwe. Yeso āsyūkīle ukufuma ku bafwe, ifungīlo iyabumalikisyo iya bumesiya Bwāke, ukuti ubwēne bo bumalike mōsa. Umwēne yo mūmi, ulubūnju ulu, ni fūngīlo sya bufwe na gahena. Une ndinabo abaganigwa aba bali kwīsīlya ku mpaka kula. Une ndi pa nsebwe-unywāmu unkulumba ugwaiyolo, ngufyūka mmwanya ukwakubabona abēne. Komma ukwīnogona une ndi ndemafu. O, lōli une na nhobofu fiyo ubwēne bo bōsa bumalisīgwe! Iyēne yo mbombo immalisīgwe.

Ukuyamumi, Umwēne ālinganīle une; ukufwa,
ālimbokile une;

Ukusyiligwa, Umwēne āpimbile imbībi syangu
kubutali;

Ukusyuka, Umwēne ālinyītikisye kisita ntengo
syepwa:

Ilisikulimo Umwēne ikwisa—o, ilisiku ilinoge!

59 Ulusayigwa ulu ulosyo lwa Mbepo Mwikémo, ukulōngoléla uswe ukufyūka unsebwe-unywamu unswigisye ugwaiyolo ugu, o, mūmo guyilile Ugwēne ukwīmikisigwa! Ngimba une mbagile bulebule ukuya gwāsóni gwa Ugwēne? Une ngwīma na Mwikémo Pauli, ulubunju ulu, ukuyoba iki, “Une ngaya ni soni panongwa ya Nongwainunu ya Yeso Kristi, kabuno Iyēne yo Maka ga Kyāla ku bupoki.” Iyēne yo Maka pamwanya pa bubine. Iyēne yo Maka pamwanya pa bufwe. Iyēne yo Maka pamwanya pa lipūmba.

60 Akabalilo kāko yula unkifu, ugwaiyolo untumigwa ikwīsa kubumalikisyo bwa nsebwe gwāke, kangi abēne balinkukūmba ilipūmba lyāke panja pala, kangi ubufwe bukunkētésya umwēne nkisyo, umwēne alinkuseka mulamula mu kisyo kya ubwēne. Umwene alinkuti, “Bufwe, kali kugu ukasufi kako? Lipumba, buli kugu ubupōnjoli bwako?” Polelo umwēne alinkukōléla indufyo sya Kyāla, “Lōli ngupālisya kwa Kyāla Yūyo ikupa uswe ubupōnjōli ukwisila mwa Ntwa gwītu Yeso Kristi!”

61 U Mpōnjōli ugwāmaka ukukinda bosa aba bālimo siku nu būmi, u Mpōnjōli gwāmāka ukukinda aba bafwīlémō siku, kabuno Umwēne āli yu mwēne Yula uyu ābagile ukupōnjōla; ukufwa, kangi ukupōnjōla ubufwe bwēne, nukusyūka kangi mu bupōnjōli! Umwene āsisimikisye iki Umwene āli. Ikyēne kyāli kifūngilo kyabumalikisyo kya bwamesiya Bwāke.

62 Kangi lilino, mu lusako, linga alipo yumo mu nyumba iyi ulubunju ulu, uyu yo ndungufu mbuka ku kipānga, kangi akamanya ubuhofu bwa kuya nu bwīte bumalīke. Abāndu bikuywēga, abāndu bikuhoboka, abāndu bikukūta! Ugwe kuyoba, “Ngimba kitamisye fiki na bēne?” Abēne bikumanya ikyēne kyo kīndu ikimalisigwe. Ikyēne kimalike! Nalóli! Uswe tutolile aligwesa. [Nkundwe Branham ikukuba amaboko gāke—Nsimbi.] Uswe tukuywēga ingangabwīte, kangi i Nongwainunu yo yikusōka panja. U lwīmiko na Maka ga Kyāla gikumanyigwa. Kangi iyēne yo mbombo immalisigwe, ulwitikāno lusainigwe; lwīmiko kwa Kyāla, Kristi abikīle i saini pa kyēne mu Lilopa Lyāke Lyēne! Ubwīte bumalīke. Ubupōnjōli bukabīgwe. Une ngakabamo siku; Umwēne yo ākabile ubwēne! Une itolo ndi nhobofu isya ubwēne. Mwe!

63 Akabalilo kāko bamo mwa balumiana bala bikugomokela ukufuma kwīsīlya, abēne bikumbula une, akabalilo kāko i sitima yikwīsa mu New York, itolo bo iyēne yikwīsa nkiloboko, abēne bākētīle pamwanya pala kangi abēne bakibwēne i Kifwani kya Bwābūke. Kyo kīndu kyākwānda ugwe kukibona, kisōngwīke mmwanya. Abēne balinkufyūka, bamo mwa bēne bafumakubwīte balemale pala pa kipānga kwa sitima, mwakuti abēne bababile ukukobona ikyēne. Kangi akabalilo kāko abēne bikwānda ukukibona i Kifwāni kya Bwābūke, abēne balinkwānda ukukūta. Abēne balinkulila. Abēne balinkutoligwa ukwīkola. Unnyāmba unkulumba unywāmu ālīmīle pala, unnyāmbala unywāmu ugwamaboko-nakafu, ikutetema kangi

ikyuganika. Abène balinkutoligwa ukukōla ifitima fyābo. Nongwa ya fiki? Ikyēne kyāli kimanyilo kya bwābūke. Itolo kunyuma kwa Kifwāni kya Bwābūke kila, kwālamبالé... kwāli bāba, yūba, abaganigwa, unnoga-ndumbula, unkasi, umwāna, fyōsa pa kīsu iki ifi fyasanusyāga ubupala ku bēne, fyālitūgēsye kunyuma ku kyēne. Kangi itolo bo bakāli ukwīngila, abēne bakyāgēnie, ikyēne kyāli kīsu kya bābūke na kāya ka bakifu. Nalōli, ikyēne kyābagile ukuyugānia ifitima fyāko, indēmbēla iyaiyolo yila yikwēléla. Inogona isya ikyēne, umfumakubwīte ugwafikoko-fyakubwīte ikwīsa nkiloboko! Nalōlilōli, akēne kāli kabalilo kanunu.

⁶⁴ Lōli, o, nkundwe, lumo mwa ibunju isi, akabalilo kāko iyaiyolo i Sitima ya Siyoni yikupūta, kangi une ngukubona ikimanyilo kila, i Kipīngika ikyaiyolo ikyamagengelemia! Akabalilo kāko imibelo gikutika indembela syāke imfubifu isyaiyolo, bo umwēne ikwēnda ukukīnda nkifunienie kya bufwe. Bo buponjoli buki ubwēne buli! Fiku, yo nongwa uswe tukabagila ukuyanakyo ikitima kyītu kimyemye! Ikindukimo kibonike; uswe twīsile ukuya benekaya-bināke. Ikīndu kyo kimalisigwe.

⁶⁵ Akabalilo kāko abēne bayēngile ululalo pakati pa Kulūlu na—na—na—na Kwītōngo kwa Australia, ukufuma ku Sidney, ukukilania Kwītōngo kwa Sydney. Mūmu unnyāmbāla aligwēsa ālyēgile... Nongwa, abēne babūkile mōsa nkīsu, ukummwāga u nnyāmbāla ukubōmba ulwēne. Imbombo yāli nywāmu fiyo, 'nongwa yakuti abēne bāyobīle nayumo ābaagile ukubōmba iyēne. Kubumalikisyo, unnyāmbāla ukufuma ku England alinkuyoba, "Une nisakubōmba imbombo." Kangi akabalilo kāko umwēne āfikile kusi kula ukwakubōmba imbombo yila, umwēne āgelile innati yiliyōsa iyi yālingile mu lulalo lula. Ubufumuke bwāke bwāli pa lugelo. Umwēne āgelile umfu guligōsa ukusyūngutīla kangi kilifyōsa iki kyālingile pāsī. Umwēne alinkufika ukusyūngutīla, kangi ifinunu ukukīnda fyōsa ifi umwēne ābagile ukufyāga; umwēne alinkubāga aba mekaniki abanunu fiyo ukukīnda bōsa, aba mikemo abanunu fiyo ukukīnda bosa, ifinunu fiyo ukukīnda ifya kilikyosa umwēne ābagile ukufyāga, ukusyūngutīla umwēne. Kangi, kubumalikisyo, akabalilo kāko ululalo lwamalisigwe, kangi ilisiku likwīsa kūko umwēne ābagile ukugeligwa.

⁶⁶ Abalōndēsya-busobi balinkwīma kubwa ku lubafu lumolwēne, kangi abēne balinkuyoba, "Ulwēne lutisakwikasya mmwanya mma. Ulwēne lwisakuseniyendeka pāsī. Ikyo kyo kyānsanga fiyo pāsī pala."

⁶⁷ Lōli umwēne ākumbile kubutali, kubutali, kubutali, kubutali pāsī. Umwēne āli nu kwīmanya. Umwēne āménye ukuti kilikyosa kyāgeligwe. Kangi umwēne alinkuyoba, "Une nisakukutēndēka ubwendo bwākwānda ukukilania nimwēne." Kangi bo umwēne ikwēnda ukukilania pa lulalo lula, pa nkyēni

pa mwenekaya, mu nyuma bo ulu; kang'i sitima inywāmu, kifuki ihano na yimoyene pabupipi, sikwisa ukukilania, ukusenyenda u lulalo lula. Unnyāmbala unkulumba uyu āyēngile iyēne, alinkwēnda pankyēni pa bubāmbē ubu, bo ulu, "Linga umwēne ikugwa, une ndinalo ulwēne." Lōli umwēne ālimēnye.

⁶⁸ Iyo yo njila u Ntwa gwītu unsayigwa ābōmbīle akabalilo kāko Umwēne āyēngile i Kipānga Kyāke! Umwēne ikugela ināti yiliyōsa, kilikyōsa iki kikwīngila mu Kyēne, kabuno Ikyēne kibagile ukuya Kisukigwe-mwilopa! Kangi yumo mwa ndondesya-busōbi ālimile pa lubafu, alinkuti, "Ikipāmbō kila kya bikēmo-babūnguluka, abēne batisakufwānisa ikyēne." Lōli limo mwa masiku agalwīmiko aga! Uyu unkulumba, u Mpōnjōli ugwāmaka ikwēnda pankyēne pa uswe umwīsyūgu, bupōnjōli! Ndeke umwēne asenyendeke, abōmbē iki umwēne ikulōnda, Umwēne isaku...Patisakuyapo na kasolo na kamokene mi kyēne, napamo, kabuno Umwēne atēndīke injila, kang'i amalisisye iyēne. Nalōli!

⁶⁹ Uswe tukwīnogōna mbwigāne bwa bāndu, ukwēga amīnogōno gītu pa fīndu fwa nkīsu. Lōli unko une ngubūle pagwe ikindukimo, nkūndwe, nasiku ukundeka une njege ni soni panongwa ya Nongwainunu! O, nkundwe, une ne itolo gwa njila-syaiyolo, mpāpigwa-kabili, mpāpigwe mwa Mbepo Mwikēmo, ugwa Mbepo gwa Kyāla. Une nāpāpigwe mu njila yila, ikyo kyo kyōsa iki une ndi, kang'i kyōsa iki une ngulondamo siku ukuya.

⁷⁰ Akabalilo kāmo, pakaya patali mma, ālipo u ndindwāna uyu ābūkīle panja ku sukulu ya koleji. Kangi umwēne āli mmogi, ndindwāna unnini. Kangi akabalilo kāko umwēne āgomokīle kukāya, umwēne ātwēle simo mwa fundo syāke syakukoleji nu mwēne.

⁷¹ Kangi lumo, ulubūnju ulu, mwe bamo ba umwe mwāli ni fundo syīnu syāpānja na umwe. Lumo umwe mupīmbīle, ku kipānga, ifundo si nyīngi fiyo. Mulimōsa, sosyamo isyēne, kyo kīndu kinunu ukukīnda fyosa ifi une mmenye ukubōmba.

⁷² Polelo undindwāna uyu, akabalilo kāko isitima yālimile pānja pankyēni, umwēne ātwēle u ndīndwāna unnini nu mwēne, kamo mwa utunini tula uluko lwa twālangāni, umwe mumenye, ngati u luko lwa Elvis Presley. Kangi akabalilo kāko umwēne imaga pala, umwe mumenye, ku sitima, unna āli, pānja, unkīkūlu unkāngale imile pala, ali ni fikoko mōsa, mu kisyo kyāke; panini, agūndēme ifibega; akadiresi ka masapa afwēle, akafūnga kanini pamwanya pa fibega fyāke. Kangi aka akannini akālangāni aka kāli nu mwēne, akalīndwāna akāngi, kalinkukēta pāsi, kang'i kalinkuti, "Mulimōsa, yo ywāni yula u mpelakisa, umboneke-mbībi ugwaiyolo mpelakinyanyi?"

⁷³ Mulimōsa, umwe mumenye, ikyēne kilinkunkosya isoni undindwana yula fiyo, umwēne alinkuti, "Une ngammanya

mma,” ’nongwa yakuti āli itolo gwakwifyūsyā fiyo, kangī āli ni fundo nyingi fiyo isyankisu muntu gwāke. Kangi ikyēne āli mama gwāke mwēne.

⁷⁴ Akabalilo kāko umwēne āsulwīke pa sitima, umāma nnini unkāngale ikubopa kulakula, ukusopa ingongi syāke ukumfumbatila umwēne. Umwene alinkuti, “O, n’ganigwa, Kyala asaye indumbula yāko.” Kangi umwēne alinkusyūmbutusya inyuma yāke nukwānda ukusōkāko, ukufwāna ngati umwēne akālommenye umwēne. Umwēne ākosígwe isoni, panongwa yakuti unna gwāke āli mbībi ikisyo.

⁷⁵ Kangi ikyēne kyābonīke ukuya, undindila-sitima pa sitima yila, āménye akapango. Umwēne alinkwēnda ukusyūngutula pala, nukubīka amaboko gāke pa fibega fya ndīndwāna yula, ukusyūmbutusya umwēne pankyēni pa kilūndilo, alinkuti, “Isoni pa ugwe! Isoni pa ugwe!” Alinkuyoba, “Une ngētīle akabalilo kāko u māma gwāko āli kalongo-kōsa mmogi mūmo ugwe uyīlīle.” Alinkuti, “Umwēne āli . . . Une nitūgasyāga mbupalamani.” Kangi alinkuti, “Ugwe gwāli mwāna nnini, kangī ugwe gwāli mmwanya nnyūmba mu katala kāko. Kangi u māma gwāko ānikāga imyēnda ku lubīngilo lwa kumbenu.” Kangi alinkuti, “Nakalinga itolo, pabupīyilo palinkukōla umōto, kangī inyūmba yōsa yilinkuya mu ndapi. Kangi akabalilo kāko u māma gwāko unnini ikubopa mula, kangī āménye ukuti ugwe gwa mmwanya, pamwanya pala.” Alinkuti, “Abēne balinkulāta, nukugela ukunkola umwēne. Lōli umwēne alinkugutula iki umwēne āli nafyo, ukutāga, nukubopela nkati mu ndapi sila, mmwanya mula mmwanya; nukukwāba imyēnda gyāke ukufuma mu mbili gwāke, nukukuniemba ugwe mu gwēne. Kangi apa umwēne ikwīsa, ikugomokela ukukīnda mu ndapi, akupīmbīle ugwe. Kangi umwēne alinkusilika, mu lubīngilo, na ugwe mu ngongi syāke.” Kangi alinkuti, “Umwēne ālyēgīle iki angali kimponīsyē umwēne, kangī alinkukuponesya ugwe.” Kangi alinkuti, “Inongwa ugwe uli mmogi umwīsyūu, iyo yo nongwa umwēne yo mbībi. Kangi, ugwe kusanusya ukumbula une, ugwe kuyaga gwasoni panongwa ya fikoko pa mama gwāko?”

Une ngwīnogōna umwīsyūgu:

Linga Yeso ikupīmba ikipīngīka pamwene,
Kangi ikisu kyosa bukikaga kyābwābuke?
Kilipo ikipīngīka kuli aligwēsa,
Kangi kilipo ikipīngīka kuli une.

⁷⁶ Linga Yeso inogoneligwāga ukuya “Belezebabu,” ni kīsu iki, Umwēne āsekīgwe nukūgīlīgwa, nukupayikīgwa pa kipīngīka, āpelīgwe kyāsōni panongwa ya une, une ne gwakukīnda nhobofu ukupīmba isoni sya bwīkēmo Bwāke. Ena, nkulumba. Bilikila, “Bikemo babūnguluke!” kilikyōsa iki ugwe kulōnda, bo buyobelo bulibosa ugwe kulōnda ukutēndēka. Ikyo kitikwīmika ikyēne napanandi. Une itolo ndi nhobofu, ulubūnju ulu, ukuti,

mu ndũmbũla yāngu, u Kristi unsyũke ali nu bũmi kangi ikulagila. Une ne yumo mwa babōmbi Bāke. Une ngusũbile umwe muli, nũmwe.

⁷⁷ Akabalilo kĩtu kakĩndĩle lilino. Akene ko katikati isala ya buhano na bubili, akabalilo kāko uswe twāyobile uswe tukusātāga. Ingomano syakukĩndilila sikwāndāga kifuki mu sala ibili, lilino, pa sala lwēle-na-yimo- na-sinda.

Unko uswe twinamisye imitu gyitu, itolo pakabalilo mu lwĩpũto.

⁷⁸ Nsayigwa Tāta Gwakumwanya, amaminiti malongo mana na mahano gakĩndĩle, i Lisyu libũkĩle pānja. Indumbula syĩtu sisāngalwĩke. Ulusekelo lwa jubili lwāndilēko; komma itolo i jubili ku lisiku limolyēne, lōli i jubili kwa Syēpwa! Mu Lwĩmĩko, a Bāndũmi bikwĩmba. O Kyāla, i Kipānga, ikipōnjōli, kikwĩmba. Amabāngala ga busangalusu gikukuba. Imyoyo iyi akabalilo kamo gyatobesigwe ku bufwe, nukufwa kangi nukubũka ku lipũmba lya mōhēsĩ, u mōhēsĩ apōnjoligwe! Ubufwe bupōnjoligwe. Ilipũmba lipōnjoligwe. Ububine bupōnjoligwe. Ulwĩho lupōnjoligwe. Akabini kapōnjoligwe. Ulubēngo lupōnjoligwe. Ukusitakupāsya kupōnjoligwe. Ubukafu ndumbula bupōnjoligwe. Akayĩlo-kapamwēne kapōnjoligwe. Filifyosa fipōnjoligwe. Kristi yo Mponjoli nkulumba!

Okol Kēta u Mpōnjōli Gwāmaka, (āyobile u mwātanyĩmbo)

Okol Kēta Umwēne mbonekelo ubwapabwelu,
Kabuno Umwene yo Mpōnjōli Gwāmaka,
Pakuti Umwēne ātāfulēnie ikikĩngo pabili.

⁷⁹ Umwēne ālepulēnie ikikĩngo kila iki kyāfisaga u mũndu ukufuma kwa Kyāla, kangĩ lilino Kyāla ikwitũgāsya pakati pa bāndu. Umwēne ālepulēnie ikikĩngo kila iki kyāpĩngāga ububũmbulusyo bwa Kyāla. Umwēne ālepulēnie ikikĩngo kila iki kyāpĩngāga ulusayo lwa Kyāla. Umwēne ālepulēnie ikikĩngo kila iki kyāpĩngāga ubusangalufu bwa Kyāla. Umwēne ālepulēnie ikikĩngo kila iki kyāpĩngāga ulutēngano lwa Kyāla. Umwēne ālepulēnie ikikĩngo kila pabili. Ni Lilopa Lyāke Mwēne, Umwēne ālyēndĩle ukkuya Mpōnjōli! Ubwĩte bumalike, Umwēne āsisimikĩsye ikyēne kwa uswe mu busyũke Bwāke. Kangi lilino u Mbepo Mwĩkēmo yo nkēti, atumĩgwe ukulōngolēla uswe.

⁸⁰ O Gwasyēpwa Kyāla, linga alipo umũndu yumo apa ulubũnju ulu, uyu itolo ikābĩsye mula, ukwĩngila nu kusōka, ukufuma pa nsebwe-nywamu, ukugwĩla pa lubafu lwa njila, akēndāmo siku kanunu pakatikati, na ba kalyoto abakulumba, aba kalyoto abakulumba aba bālyēndĩle pakatikati pa nswebwe-nywāmu, uswe tukusuma, ulubunju ulu, ukuti abene bikwĩyipāga ifyosa fyābo kwa Ugwe, kangĩ bikusōkāga

nukwikyēla ubupōnjóli ubukulumba ubu ubu bukábígwe nu Ntwa gwítu unswúke. Tupaga ikylene, Táta, kabuno uswe tukusuma ikylene mu Ngamu ya Kristi.

⁸¹ Kangi akabalilo kako uswe twinamisye imitu gyitu pasi. Une nguswíga, mu kabalilo aka ka kabalilo, ukuti linga ugwe ubagíle ukufyúsyá ifiboko fyáko kwa Kristi, nukuyoba, “Kristi, une ngupálisya, une ndisakuyamo siku ni sōni panongwa ya Ugwe kangi mma. Une njíle itolo gwasoni panini.” Kyála akusaye ugwe, nkikulu. Kyála akusaye ugwe, nkulumba. Kyála akusaye ugwe, ugwe. O, mwe, amaboko gikubúka kulikosa! “Une njíle gwa sōni panini. Une njíle mu lukolumo lwa gwasoni. Kangi une naloliloli ngukéta ubuyo bwāngu lilino. Une angali ngabōmbámo siku kila. Une ngufimbilisígwa ukwíma itolo panja, ukupa ubukēti bwāngu! Une ngufimbilisígwa ukuya katikati ikyo. Une ngifimbilisígwa ukumbúla aligwésa, ‘Une mbápígwe kabubili.’ Une ngufimbilisígwa ukumbula aligwésa, ‘Une nāmbilile u Mbepo Mwikémo.’ Une ngaya ni soni panongwa ya Nongwainunu, kabuno Iyēne yo Maka ga Kyála ku bupoki. Une ngulonda ukuya gwanalóli Nkristi gwankyēni. Une mfumile pakuya. Lóli, nu butuli bwa Kyála, ukufuma pa lubunju lwa Pása ulu, une nguyaga. Une nguyaga.” Umunduyumo uyungi fyusya ikiboko kyako lilino bo uswe tukáli ukusuma? Kyála akusaye ugwe, ugwe, ugwe.

⁸² Mwe, keta i nyinogono! Pabunini fiyo kifuki malongo-mabili-na-mahano pamo malongo matatu, bitúgésye nkati mwa kabugutila kanini ka bāndu aka ulubunju ulu, baténdíke ilinogono. Ukufuma ku lubunju lwa bupōnjoli ubukulumba ubu, abēne bikuyaga, ni lipyāna lwa Kyála, bikwímága panja nukusita kuya ni soni panongwa ya Nongwainunu, kabuno Iyēne yo Maka ga Kyála ku bupoki.

⁸³ O Kyála, bo ifiboko ifi fifyukíle mmwanya, kangi ubwímbligo bukukobeléla pási pa nsebwe, bo uswe tukilénie ukufuma ku bufwe ukubuka ku Būmi, kabuno Ugwe uyobile, “Umwene uyu ikupilika a Masyu Gangu, kangi nukunyitika Une, ali nu Bumi bwabwila.” Abēne bakilénie ukufuma ku bufwe ukubúka ku Būmi, panongwa yakuti Ugwe ulinkuya bufwe ukuti abēne babagíle ukuya Būmi, ukwisila mu busyúke Bwáko. Ugwe gwáténdekígwe pásipo ukukínda a Bāndúmbi, ukusuluka ukuya mūndu, ukusókámo mula mu Teofani nkulumba ukufuma Kwisilia, iki kyáténdekígwe mbili kangi kyáli ni Lilopa, nukōna i Lilopa lila, ukuti Ugwe ubagíle ukupa injila ya kubopelámo kuli twésa ba uswe. Polelo kikabōmbile kyene iki mma, (uswe tukubala ikyēne mu li Bāngéli), lóli Ugwe gwāsisimikísye ikyēne, kisitakutolígwa, ukwisila mu kusyúka ukufuma ku bafwe, kangi ukusyusya abafwe akabalilo káko Ugwe gwáli apa pa kīsu; kikáli kyēne ikyo mma, lóli Ugwe gwāpéle, Ugwe uténdíke ikyēne ukuya busisimikisyo kabili-kosa, bo mūmo Ugwe gwābōmbile kwa Abraham; lilino, pa lubafu bwa ikyo, Ugwe gwátumile kángi

u Mbepo Mwīkēmo ukuya nkēti. Kangi uswe tuli nako u Kuyapo Kwāke ukusayigwa na uswe, kangi mwa uswe, kukutulōngōsya uswe mu Bwāna bōsa nu Bwēlu.

⁸⁴ Uswe tukupālisya Ugwe panongwa ya maboko aga gāgo gāfyūkile mmwanya ulubūnju ulu, bikuyoba, “Une lilino ngummwega Kristi ukuya gwāngu.” O Kyāla, linga abēne bakōsīgwāmo siku mmāsi, ukwīmilile ubukulumba ubufwe, ubusyīligwe, kangi ubusyūke bwa Ntwa gwābo unsayigwa, abēne baligomokelāga ku lukomano ulubunju ulu, bikutwāla imyēnda gyābo, nukwītēndekésya ukusuluka mu kitubwi iki ikyamatalala. Pāga ikyēne, Tāta.

⁸⁵ Sayaga uswe. Tuswaga uswe panongwa ya ngilanio syitu. Uswe tukukupaga Ugwe ulutufyo, ukwisila mu ngulilo isi sikwīsa. Akabalilo kāko ubwīte bumalike mōsa, akabalilo kāko ilyōsi lyūmīle mōsa, kangi ubusangulufu bumalike bōsa, ubwa milomo igya mfu igi, kūko uswe tukukutūfyā Ugwe na filifyōsa ifi uswe tuli nafyo, uswe twisakuyāga na masyu amapya, ubūndu ubupya, ukukutufyila Ugwe. Tuli uswe ingilāga mula pala nu busangulufu. Kabuno uswe tukusūma ikyēne mu Ngamu ya Kristi. Ameni!

⁸⁶ Unko uswe twīme pa malundi gītu lilino...?...Komma ukwībwa ingomano, isala ya lwēle-na-yimo-na-sinda-gwa-yimo. Būka kukāya, kalyēge ifyakulēmbusya. Gomokelāga, uswe tukugūlīla ukuya na umwe lilino. Kangi polelo ikilo iki, kumbukilāga. Une ngufimbilisigwa ukusōkāpo pamusi, ukwakufūnda nu kwīpūta.

⁸⁷ Kabuno une nguyoba kwa umwe, ukuti, Kristi ali mūmi, Umwēne akaya mfwe mma. Kangi une ngwītika, ni ndumbula yāngu yōsa, Umwēne isakuyaga munomuno nkiyūmba iki ikilo iki, ukunāngīsya ukuti Umwēne yo mūmi, ukubōmba ifīndu filafila ifi Umwēne ābōmbīle pa lubūnju lula lwa Pāsa kangi ukukīndilīla ubwendelo bwa būmi Bwāke. Linga isyo sikaya momumo umma, polelo une ndi nsololi gwa busyōbi. Une ndi nhobofu fiyo ukumanya lilino ukuti mu sala ingulumba iyangīsī iyi ukuti uswe lilino tuli nu būmi, akabalilo kāko ulusūbīlo lōsa, lukuboneka, lukīndīle; Kristi, Ibwe ilikafu uswe tubagile ukwima, ifisu fyosa fyo misanga yākwibila. Umma ndaga.

⁸⁸ Akīmbo akanini, akakusātīla, aka *Ega I Ngamu Ya Yeso Na Ugwe*. Aligwēsa, palikimo lilino.

Ega i Ngamu ya Yesu na ugwe,
Mwana wa busulumanie ni soka;
Iyēne yīsa ubusangalufu nu . . .

⁸⁹ Syumbutuka itolo ukusyūngutila, kangi nukupōnānia amaboko, kangi yoba, “Ntufye u Ntwa,” kwa mundu yumo kifuki na ugwe. (Ena, saya u Ntwa...?...))

Lusubilo lwa kisu kangu buhofu bwa
 Kumwanya;
 Mbala i Ngamu, O, bunyafu nki!
 Lusubilo lwa kisu kangu buhofu bwa
 Kumwanya.

⁹⁰ Lilino aligwēsa kēta itolo injila iyi? Unko uswe itolo tuntūfyē Umwēne. Unko uswe itolo fyūsyā amaboko ginu, kangu yoba, “Ndaga Ugwe, gwe Ntwa, panongwa ya kupoka umoyo gwāngu.” Umma ndaga, aligwesa!

Ndaga Ugwe, Ntwa, panongwa ya kupoka
 umoyo gwāngu,
 Ndaga Ugwe, Ntwa, pakumbululusya une;
 Ndaga Ugwe, Ntwa, pakumbapo une,
 Ubupoki Bwāko ubukulumba ubu bwīswīle
 kangu busitantengo.

⁹¹ Lo lusayo nki! Ngimba umwe munganīle Umwēne? Yoba, “Ameni.” O, i. . . Kilikyōsa kimalisīgwe lilino, bāna. Kilikyōsa kimalīke, bukayāpo ubwīte kāngu mma, kukayapo ukulwāna kāngu mma, nakimo ugwe kufimbilisīgwa ukubōmba; icyēne kyo kyōsa kibōmbīgwe. Uswe tukusangaluka! O, mwe! Uswe tuli bamalisīgwe, mwa Umwēne!

. . . ukwigēmekésya,
 Mbonile kangu mfisīgwe ukufuma ku
 fyākunyomosya fyōsa;
 Ukwigēmekésya, ukwigēmekésya,
 Ukwigēmekésya pa ngongi insitakumalika.
 O, bo bunyafu buki ukwēnda mu njila ya
 bwendanjila iyi,
 Ukwigēmekésya pa ngongi insitakumalika;
 O, bo bwēlu buki injila yikuya ukufuma isiku,
 ukubuka isiku,
 Ukwigēmekésya pa ngongi insitakumalika.
 Ukwigēmekésya, ukwigēmekésya,
 Mbonile kangu mfisīgwe ukufuma ku
 fyākunyomosya fyōsa;
 Ukwigēmekésya, ukwigēmekésya,
 Ukwigēmekésya pa ngongi insitakumalika.

Umwe mwe mubagile, kangu muli ni fifūnga, sosya icyēne pānja.

. . . u, ukwigēmekésya,
 Mbonile kangu mfisīgwe ukufuma ku
 fyākunyomosya fyōsa;
 Ukwigēmekésya, ukwigēmekésya,
 Ukwigēmekésya pa ngongi insitakumalika.

Lilino i Bāngéli līnu!

Ukwiġemekésya, ukwiġemekésya,
 Mbonile kangī mfiśiġwe ukufuma ku
 fyākunyomosya fyōsa;
 Ukwiġemekésya, ukwiġemekésya,
 Ukwiġemekésya pa ngongi insitakumalika.

⁹² Ngimba icyēne kyo fiki? Mbonile kangī mfiśiġwe, mōsa,
 lōsa mmaliśiġwe, ubwīte bumalīke, ifūngilo ya bumalikisyo
 yīgūlīgwe, Umwēne afyūkile. Haleluya!

Ukwiġemekésya, ukwiġemekésya,
 Mbonile kangī mfiśiġwe ukufuma ku
 fyākunyomosya fyōsa;
 Ukwiġemekésya, ukwiġemekésya,
 Ukwiġemekésya pa ngongi insitakumalika.

⁹³ Lilino unko uswe twinamisye imitu gyitu pasi kubwa mufu
 kūko Kyala ātweġilēko uswe, kūko ilisiku limo uswe twīsa
 kufyūka ukufuma ku mufu bwa kīsu. Kabuno, u Ntwa gwītu,
 atwēle ukufuma ku mufu, ābūkile ku mufu, ukutupa uswe
 u Mbepo Gwāke unsitakufwa, Umwēne āfyūkile ukufuma ku
 mufu, kangī bōsa bala aba bali mwa Umwēne, bisakufyūka nu
 Mwēne ilisiku limo, ku mabuyo ga basayīgwa.

⁹⁴ Mūmo uswe twinamisye imitu gyitu pasi, une nguketa
 Nkundwe Smith nkati mmyitu, ulubunju ulu, u ntimi gwa
 Kipānga kya Kyāla; alingōlīle une ikilo iki kyākīndāga.
 Nkundwe Smith, ngimba ubagīle itolo ukusuluka. Une nguswīga
 lilino, ukuti līnga Nkundwe Smith isakutusātisya ni lisyu
 ūya lwīpūto. Bo umwe mukubopela lelo ku twāya twīnu,
 nukuya ni fyākulya ifyakulēmbusya. Ukugomokela ku lukomāno
 lwa Sukulu ya Pandūngu, kangī u lukomano lwa lōsyo,
 nakalīnga ukwānda pa sala ya sinda gwa lwēle-na-limo. Ngimba
 uswe tubagile ukwinamisya imitu gyītu, bo Nkundwe Smith
 ikutubalania mu lwīpūto.

UMPŌNJŌLI UNKULUMBA KANGI UGWĀMĀKA KYA57-0421s
(The Great And Mighty Conqueror)

ULUYIGO LWĀPĀSA IMBĀTIKĀNO

Ubulumbilili ubu butwaligwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwaligwe nki Ngereza pa lubunju lwa Pasa Pandungu kubupande bwalisuba, Epurelo 21, 1957, ku Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A., bwegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org